

سوره سی و دوم - سجده
لین سوره در مکه نازل شده و ۳۰ آیه دارد.

به نام خداوند بخشنده مهربان

الف. لام. میم. (۱) شکی نیست که نزول این کتاب از سوی پروردگار جهانیان است. آیا می‌گویند که (محمد) به دروغ آن را بافته است؟ (نه!) بلکه به راستی از جانب پروردگارت می‌باشد تا با آن مردمی را که پیش از تو بیم‌دهنده‌ای برای آنها نیامده است بیم‌دهی باشد که هدایت یابند. خداست که آسمان‌ها و زمین و آن چه را که میان آنهاست در شش روز آفرید آنگاه به عرش پرداخت^۱. جز او برای شما دوستدار و شفاعت‌کننده‌ای نیست پس چرا پند نمی‌گیرید. از آسمان و زمین همهٔ امور عالم را تدبیر می‌کند سپس در روزی که مقدار آن هزار سال است، از آن چه شما می‌شمارید، همه به سوی او عروج می‌نماید! او دانای نهان و آشکار است که نیرومند مهربان می‌باشد. خدائی که همه چیز را در بهترین وضع خلق کرد و آفرینش انسان را از گل آغاز نمود! سپس نسل او را از چکه آبی بی‌مقدار (نطفه) به وجود آورد. بعد از آن نطفه را درست اندام و آراسته کرد و از روح خویش در آن دمید و برای شما گوش و چشم‌ها و قلب‌ها قرار داد و شما کمتر سیاس‌گزارید! (۲ - ۹)

کافران گویند وقتی در زمین (بمیریم) و ناپدید شویم آیا باز به راستی زنده خواهیم شد؟ (بلی) ولیکن آنها به لقاء پروردگارشان باور ندارند! بگو ملک‌الموت، که بر شما گماشته شده جان شما را می‌گیرد سپس به سوی خدا بازگردانده می‌شوید! (۱۰ - ۱۱)

اگر گناهکاران را در آن روز بینی که در پیشگاه پروردگارشان سرها به زیر افکنده‌اند (و گویند) پروردگار! (آن چه را که به ما وعده داده بودی) دیدیم و شنیدیم ما را به دنیا بازگردان تا عمل صالح انجام دهیم که ما یقین‌یافتگانیم. و اگر می‌خواستیم آن چه را که موجب هدایت نفسی است به او می‌دادیم ولیکن گفتار من حق و ثابت است که دوزخ را از جَنّیان و آدمیان همگی پر می‌کنیم! (به آنان گفته شود) پس عذاب را بچشید، شما رسیدنتان را به چنین روزی فراموش کردید اینک ما هم شما را فراموش کردیم و به سبب آن چه می‌کردید عذاب جاویدان دریابید! (۱۲ - ۱۴)

همانا به آیات ما کسانی ایمان می‌آورند که چون بدان پند داده شوند سجده‌کنان به رو بیفتند، و به ستایش پروردگارشان تسبیح گویند، و نخوت و تکبر ننمایند! در دل شب بر بستر نیارامند، پروردگارشان را با بیم و امید بخوانند، و از آن چه روزیشان کرده‌ایم انفاق کنند! (۱۵ - ۱۶)

هیچکس نمی‌داند به پاداش آن کارهای نیکویی که انجام داده چه نعمت‌هایی بر او اندوخته شده است که موجب روشنی چشم می‌شود؟ آیا کسی که ایمان آورده است همانند کسی است که فاسق باشد؟ (نه!) برابر نباشند! اما آنهایی که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند به سبب آنچه کردند بهشت جایگاه آنان باشد. اما آنهایی که نافرمانی کردند جایگاهشان آتش دوزخ باشد! هر وقت که بخواهند از آن به در آیند بر آن بازگردانده می‌شوند و به آنان گفته می‌شود از عذاب آتشی که در دنیا تکذیب و انکارش می‌کردید بچشید! عذاب نزدیک را

۱. با توجه به آخرین نظریهٔ علمی در باب پیدایش اولیهٔ جهان و تکوین مراحل گوناگون آفرینش کائنات، و انبساط تدریجی کهکشان‌ها و تکامل جهان هستی که به طور اجمال در مقدمهٔ این مجموعه بدان اشاره شده بعید نیست که هرآینه کلمهٔ "نش" روز در این آیه و آیات دیگر به مفهوم "مرحله" باشد و مراحل ششگانهٔ تکوین عالم از آتم اولیه، انفجار آن، پراکندگی اجزاء به حالت "گاز"، تشکیل اجرام سماوی، پیدایش کهکشان‌ها، جدائی سیارات از ثوابت مثل زمین از خورشید و ... مصداق آیهٔ مبارکهٔ بالا باشد.

زودتر از عذاب بزرگ به آنها بچشانیم باشد که به راه حق بازگردند! ظالم‌تر از آن کس که به آیات الهی پندش دادند و از آن روی بر تافت کیست؟! همانا ما از گناهکاران انتقام می‌گیریم! (۱۷ - ۲۲)

ما به موسی کتاب دادیم و (گفتیم) از ملاحظه آن در شک مباش آن را وسیله هدایت بنی‌اسرائیل قرار دادیم. و از آنان پیشوایانی برانگیختیم که به دستور ما مردم را هدایت کنند که آنها صبور بودند و به آیات ما ایمان داشتند! همانا پروردگارت در روز قیامت، در آن چه اختلاف می‌کردند میانشان داوری می‌کند! مگر بر آنان روشن نشد که چه امت‌هایی را قبل از آنها به هلاکت رساندیم و اینک اینها در مساکن آنها راه می‌روند! بی‌گمان در آن آیت‌ها و عبرت‌هایی است مگر اینها نمی‌شنوند؟! آیا نمی‌بینید که ما به زمین‌های خشک آب روان سازیم و از آن نباتاتی بیرون می‌آوریم که چهارپایانشان و خودشان از آن می‌خورند. آیا باز هم بصیرت ندارند؟ (۲۲ - ۲۷)

می‌گویند این روز فتح کی باشد اگر راست می‌گوئید! بگو در روز فتح کافران را ایمان آوردنشان سودی ندهد و به آنها مهلت داده نشود! پس از آنان روی برتاب و منتظر باش که آنان نیز منتظرانند! (۲۸ - ۳۰)